

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2002

N:o 923—931

SISÄLLYS

N:o		Sivu
923	Laki osuuskuntalain muuttamisesta	4099
924	Laki arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 26 d §:n muuttamisesta	4105
925	Laki arvo-osuustiläistä annetun lain 29 §:n muuttamisesta	4106
926	Laki kauppakisterilain 18 a §:n muuttamisesta	4107
927	Laki isyyslain muuttamisesta	4108
928	Laki lahjanlupauslain muuttamisesta	4110
929	Laki avioliittolain muuttamisesta	4111
930	Laki ulosottolain 3 luvun 36 §:n muuttamisesta	4113
931	Laki takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain 9 §:n muuttamisesta	4114

N:o 923

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 28 päivänä joulukuuta 2001 annettuun osuuskuntalakiin (1488/2001) uusi 21 a luku seuraavasti:

21 a luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

1 §

Arvo-osuusjärjestelmään liittämisen edellytykset

Osuuskunnan osuudet voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään, jos säännöissä määrätään oikeudesta päästä osuuskunnan jäseneksi siten kuin 3 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään.

Lisäosuudet ja sijoitusosuudet voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään. Mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään osuuksien liittämistä arvo-osuusjärjestelmään, sovelletaan myös

lisäosuuksien ja sijoitusosuuksien liittämiseen arvo-osuusjärjestelmään.

Arvo-osuusjärjestelmään liittämistä koskevien määräysten poistamiseen säännöistä sovelletaan, mitä 9 luvun 13 §:n 1 momentissa säädetään osuskirjojen antamista koskevien sääntöjen määräysten poistamisesta.

2 §

Päätös osuuksien liittamisestä arvo-osuusjärjestelmään

Osuuksien liittamisestä arvo-osuusjärjestelmään päättää osuuskunnan kokous ottamalla siitä maininnan osuuskunnan sääntöihin. Päätöksessä on määrättävä tai valtuutettava hallitus määräämään aika, jonka kes-

HE 89/2002
TaVM 18/2002
EV 120/2002

täessä osuudet liitetään arvo-osuusjärjestelmään.

Päätös osuuksien liittämistä arvo-osuusjärjestelmään on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava rekisteröitäväksi. Ilmoitukseen on oheistettava arvopaperikeskuksen suostumus, jos osuutta ei ole otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi.

3 §

Osuuskirjat sekä omistusoikeuden ja muun oikeuden kirjaaminen

Viimeistään 2 §:n 1 momentissa mainitun ajanjakson päättymispäivänä (*ilmoittautumispäivä*) osuuskirjat on toimitettava jollekin tilinhoitajayhteisölle omistusoikeuden kirjaamista varten. Tilinhoitajayhteisö selvittää omistajan saannon siten kuin siitä säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991). Osuuden omistajan on omistusoikeutensa kirjaamisen yhteydessä luovutettava osuuskirja tilinhoitajayhteisölle, jonka on varustettava se merkinnällä osuuksien liittämistä arvo-osuusjärjestelmään.

Pantinhaltijan ja muun oikeudenhaltijan on viimeistään ilmoittautumispäivänä ilmoitettava oikeutensa kirjattavaksi osuuden omistajan arvo-osuustilille. Jos osuuden omistajalla ei ole arvo-osuustiliä ja hakija esittää tarpeellisen selvityksen oikeudestaan ja luovuttaa osuuskirjan tilinhoitajayhteisölle, tämän on avattava osuuden omistajan nimiin arvo-osuustili, jolle osuus ja haltijan oikeus kirjataan. Panttaus voidaan tässä tapauksessa kirjata ilman tilinhaltijan kirjallista suostumusta.

4 §

Yhteistilille kirjattavat arvo-osuudet

Arvopaperikeskuksen on ilmoittautumispäivänä avattava yhteinen arvo-osuustili niille osuuden omistajille, jotka eivät ole toimittaneet osuuskirjaansa tilinhoitajayhteisölle omistusoikeuden kirjaamista varten. Yhteisen arvo-osuustilin tilinhaltijaksi merkitään osuuskunta ilmoittautumatta jääneiden osuuksien omistajien lukuun.

Arvopaperikeskuksessa on laadittava eril-

linen luettelo, johon merkitään ne osuuskunnan jäsenluettelon mukaiset osuuksien omistajat, joiden osuuskirjoja ei ilmoittautumispäivään mennessä ollut 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla toimitettu kirjattaviksi. Luetteloa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos osuuskunnan osuuksien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään tapahtuu sellaisella osuuden omistajan oikeudet turvaavalla ja arvopaperikeskuksen hyväksymällä tavalla, jossa osuuskirjat varustetaan merkinnällä, jonka perusteella jokaisen osuuskirjan yhteys arvo-osuustilille tehtyyn kirjaukseen voidaan selvittää. Edellä 1 momentissa tarkoitetulle tilille kirjattujen osuuksien tai niistä annettujen osuuskirjojen numerot on voitava selvittää.

Sillä, joka esittää selvityksen oikeudestaan 1 momentissa mainitulle tilille kirjattuihin osuuksiin sekä asianomaiset osuuskirjat, on oikeus vaatia oikeutensa kirjaamista siten kuin 3 §:ssä säädetään.

5 §

Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen

Osuuskunnan kokous voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää myydä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat tietyn osuuslajin osuudet niiden omistajien lukuun, jos ne vastaavat enintään yhtä prosenttia osuuslajin kaikkien osuuksien lukumäärästä. Osuuskunnan kokouksen päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitettujen osuuksien omistajille ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille kuten 4 luvun 13 §:ssä säädetään.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 4 luvun 13 §:ssä tarkoitetulla tavalla annetusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaamista siten kuin 3 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa osuuteen. Osuuskunnan on viipymättä tämän jälkeen myytävä osuudet. Osuuksia myytäessä osuuskunnan on kuitenkin otettava huomioon osuuden omistajan etu. Osuudet on myytävä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa julkisessa kaupankäynnissä tai, jollei tämä ole mahdollista, julkisella huutokaupalla.

Osuuskunnan on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja myymisestä aiheutuneet kulut, osuuskunnan kotipaikan lääninhallituksen huostaan pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuuskirjaa vastaan nostaa osuuksia vastaavan osuuden varoista.

6 §

Yhteistilille merkittyjen osuuksien oikeuksien käyttäminen

Edellä 4 §:ssä tarkoitetuille osuuksille tulevaa ylijäämänjakoa taikka niille tulevia maksuja tai varoja, joista osuuskunnassa on päätetty ilmoittautumispäivän jälkeen, ei voida nostaa eikä ilmoittautumispäivän jälkeen syntyntä, osuuteen perustuvaa oikeutta ottaa uusia maksullisia osuuksia tai oikeutta saada osuuksia rahastokorotuksessa voida käyttää, ennen kuin osuuskirja on toimitettu tilinhoitajayhteisölle omistusoikeuden kirjaamista varten.

Osuuden omistaja, joka on ennen ilmoittautumispäivää merkitty jäsenluetteloon tai joka on osuuskunnalle ilmoittanut ja selvittänyt saantonsa, voi käyttää osuuskunnassa muita kuin 1 momentissa lueteltuja oikeuksiaan, vaikka hän ei olisikaan toimittanut osuuskirjaa omistusoikeuden kirjaamista varten. Osuuskunnan vaatimuksesta osuuden omistajan on tällöin esitettävä osuuskirjansa tai selvitys siitä, missä ne ovat, taikka muu selvitys siitä, ettei omistusoikeutta osuuksiin vielä ole kirjattu arvo-osuustilille.

Ilmoittautumispäivän jälkeen osuuskirja ei tuota osuuskunnassa muuta kuin 4 §:n 3 momentissa säädetyn oikeuden. Osuuskirjan luovutuksen vaikutukseen on ilmoittautumispäivän jälkeen vastaavasti sovellettava, mitä velkakirjalain 27 ja 29—31 §:ssä säädetään. Osuuskirja voidaan ilmoittautumispäivän jälkeenkin kuolettaa, niin kuin siitä erikseen säädetään.

7 §

Osuuskunnan ilmoitus jäsenille

Osuuskunnan on viimeistään neljä kuukautta ennen ilmoittautumispäivää ilmoitettava niille osuuden omistajille, joiden osoite on osuuskunnan tiedossa, 2 §:ssä mainitusta päätöksestä sekä siitä, miten osuuden omistajan tai sen, jonka hallussa osuuskirja on, on meneteltävä saadakseen oikeus osuuteen kirjatuksi arvo-osuustilille. Vastaavat ohjeet on annettava myös siitä, miten osuuteen kohdistuvat muut oikeudet voidaan kirjata.

Päätöksestä on tiedotettava siten kuin kutsu osuuskunnan kokoukseen on toimitettava 4 luvun 13 §:n mukaan. Siitä on lisäksi julkaistava tieto virallisessa lehdessä. Ohjeet ja tiedotteet on lähetettävä myös arvopaperikeskukselle ja tilinhoitajayhteisöille.

Arvopaperikeskuksen säännöissä voidaan tarvittaessa määrätä tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettua menettelyä.

8 §

Jäsenluettelo arvo-osuusjärjestelmässä

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista osuuksista ja niiden omistajista pidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla jäsenluetteloa, johon on merkittävä osuuden omistajan nimi, henkilötunnus tai muu yksilöintitunnus, yhteys-, maksu- ja verotustiedot, osuuksien lukumäärä ja se tilinhoitajayhteisö, jonka hoidossa olevalle arvo-osuustilille osuudet on kirjattu.

Jos osuuskunnassa on erilaisia osuuksia, niiden lukumäärät on ilmoitettava eriteltyinä jäsenluettelossa.

Hallintarekisteröidyt osuudet on erikseen merkittävä jäsenluetteloon siten, että siihen merkitään osuuksien hoitajasta ne tiedot, jotka edellä on säädetty merkittäviksi osuuden omistajasta, sekä maininta hallintarekisteröinnistä.

Hallintarekisteröityjen osuuksien osalta samoin kuin sellaisten osuuksien, joiden osalta muu kuin osuuden omistaja on arvo-osuustilin merkintöjen mukaan oikeutettu ottamaan vastaan osuuteen perustuvat suoritukset, mak-suositteeksi on merkittävä jäsenluetteloon

asianomainen omaisuudenhoitotilin tilinhal-
tija taikka tilinhoitajayhteisö.

9 §

Odotusluettelo

Jos luovutuksensaajan saannosta on tehty arvo-osuustileistä annetun lain 18 §:ssä tarkoitettu väliaikainen kirjaus, ei luovutuksensaajaa ole merkittävä jäsenluetteloon, vaan arvopaperikeskuksessa on pidettävä erillistä luettelo (*odotusluettelo*), johon saanto merkitään, kunnes lopullinen kirjaus on tapahtunut. Väliaikaisen kirjauksen tapauksessa on luovutuksensaajan saantomies samaten poistettava jäsenluettelosta ja merkittävä odotusluetteloon.

Jos väliaikainen kirjaus koskee ehdollista luovutusta tai jos kysymys on arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentissa tarkoitettua väliaikaisesta kirjauksesta, saantoa ei merkitä odotusluetteloon.

Jos arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan osuuden luovuttamista on rajoitettu tämän lain tai sääntöjen perusteella ja luovutuksensaajan saanto on ilmoitettu merkittäväksi jäsenluetteloon, luovutuksensaajan saanto on ensiksi merkittävä odotusluetteloon. Osuuden omistajan saanto saadaan merkitä jäsenluetteloon, kun on selvinnyt, että hänet otetaan jäseneksi tai että lunastusoikeutta ei käytetä.

Ennen kuin osuusmaksun korotus on rekisteröity ja täysi maksu osuudesta suoritettu, se, jolla on oikeus yhteen tai useampaan osuuteen, on merkittävä odotusluetteloon. Luetteloon on hänen kohdalleen tehtävä merkintä osuudesta suoritettusta maksusta. Kun osuusmaksun korotus on rekisteröity ja täysi maksu osuudesta suoritettu, osuuden omistaja on merkittävä jäsenluetteloon. Mitä tässä momentissa säädetään, on vastaavasti sovellettava, jos osuuskunnan osuudet on osuuskuntaa perustettaessa päätetty liittää arvo-osuusjärjestelmään.

10 §

Oikeus saada tietoja jäsenluettelosta ja odotusluettelosta arvo-osuusjärjestelmässä

Jokaisella on oikeus tutustua jäsenluette-

loon ja odotusluetteloon arvopaperikeskuksessa sekä, jos osuuskunnalla on pääteyhteys arvopaperikeskukseseen, myös osuuskunnan pääkonttorissa. Osuuskunnan velvollisuudesta antaa jäljennös jäsenluettelosta ja odotusluettelosta tai niiden osasta on lisäksi voimassa, mitä 3 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään.

Osuuden omistajan, luovutuksensaajan ja 9 §:n 4 momentissa tarkoitettun henkilön henkilötunnusta sekä maksu- ja verotustietoja tai sitä, mille kaupintatilille osuuden omistajan myytäväksi antamat osuudet on kirjattu, ei kuitenkaan saa ilmaista ilman hänen suostumustaan. Oikeuteen saada tieto siitä, minkä tilinhoitajayhteisön hoidossa olevalle arvo-osuustilille osuudet on kirjattu, sovelletaan vastaavasti, mitä arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) 29 a §:ssä säädetään tietojen saamisesta arvo-osuustilistä.

11 §

Luovutuksensaajan oikeuksien alkaminen

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan osuuden saajalla ei ole oikeutta käyttää osuuden omistajalle osuuskunnassa kuuluvia oikeuksia, ennen kuin hänet on merkitty jäsenluetteloon, ellei 6 §:n 2 momentista tai arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 28 §:n 2 momentista muuta johdu.

12 §

Sääntöjen määräys täsmäytyspäivästä

Osuuskunnan, joka on päättänyt liittää osuutensa arvo-osuusjärjestelmään, on otettava sääntöihinsä määräys, jonka mukaan ilmoittautumispäivän jälkeen oikeus saada osuuskunnasta jaettavia varoja sekä oikeus saada osuuksia uusia osuuksia annettaessa on vain sillä:

- 1) joka on määrättyinä *täsmäytyspäivänä* merkitty osuuden omistajaksi jäsenluetteloon;
- 2) jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu jäsenluetteloon merkityn osuuden omistajan arvo-osuustilille ja 8 §:n 4 momentin mukaisesti merkitty jäsenluetteloon; taikka
- 3) jos osuus on hallintarekisteröity, jonka

arvo-osuustilille osuus on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osuuksien hoitaja on täsmäytyspäivänä arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 28 §:n nojalla merkitty jäsenluetteloon osuuksien hoitajaksi.

Jos osuuden omistus on täsmäytyspäivänä merkitty odotusluetteloon, 1 momentissa tarkoitettu oikeus kuuluu sille, joka osoittaa, että osuus on täsmäytymispäivänä kuulunut hänelle.

13 §

Oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen

Oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen osuuskunnassa, jonka osuudet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, on vain osuuden omistajalla, joka on kymmenen päivää ennen osuuskunnan kokousta merkittynä osuuden omistajaksi jäsenluetteloon, jollei 6 §:n 2 momentista muuta johdu. Osuuden omistuksessa edellä tarkoitetun päivän jälkeen tapahtuneet muutokset eivät vaikuta osuuden omistajan oikeuteen osallistua osuuskunnan kokoukseen eivätkä osuuden omistajan äänimäärään. Tässä tarkoitettu jäsenluettelo on julkinen osuuskunnan kokouksen päättämiseen asti.

Edellä 4 luvun 11 §:ssä tarkoitettu kutsu osuuskunnan kokoukseen on toimitettava viimeistään viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää.

14 §

Tilapäinen merkintä jäsenluetteloon

Hallintarekisteröidyn osuuden omistaja voidaan osuuskunnan kokoukseen osallistumista varten tilapäisesti merkitä jäsenluetteloon. Merkintä tehdään 13 §:n 1 momentissa tarkoitettuna päivänä. Tilapäistä merkintää varten on ilmoitettava osuuden omistajan nimi ja osoite, jäsenluetteloon merkittävien osuuksien lukumäärä sekä sellainen arvopaperikeskuksen sääntöjen mukainen yksilöivä tieto, joka olisi annettava arvo-osuustileistä annetun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua yksilöintitunnusta haettaessa.

15 §

Oikeus osallistua tarjoukseen

Osuusmaksua korotettaessa taikka annettaessa uusia osuuksia, optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjoja toimenpidettä koskevat oikeudet on tarjouksen alkaessa kirjattava 12 §:ssä tarkoitettujen oikeudenhaltijoiden arvo-osuustileille.

Sillä, jolle oikeus osuuteen, optio-oikeuteen tai vaihtovelkakirjaan on siirretty tarjouksen alkamisen jälkeen, on oikeus osallistua tarjoukseen sen ehtojen mukaisesti, jos:

1) oikeus on kirjattu hänen arvo-osuustililleen; ja

2) oikeuden on siirtänyt hänelle 1 momentissa tarkoitettu oikeudenhaltija tai henkilö, joka johtaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitettua oikeudenhaltijasta.

16 §

Osuuskirjojen käytön kieltö

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvasta osuudesta ei anneta osuuskirjaa eikä väliaikaistodistusta. Oikeudesta tällaiseen osuuteen sekä osuuteen perustuvan suoritusvelvollisuuden täyttämiseksi säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa.

17 §

Osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä

Osuuskunnan kokous voi sääntöjä muuttamalla päättää, että osuuskunnan osuudet poistetaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 2 ja 7 §:ssä säädetään. Pätevän päätöksen edellytyksenä on niiden jäsenten kannatus, joilla on vähintään yhdeksän kymmenesosaa kokouksessa annetuista äänistä.

Osuudesta on 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa annettava osuuskirja asianomaisen tilinhoitajayhteisön välityksellä sille, joka oli päätöksessä mainittuna ilmoittautumispäivänä kirjattu arvo-osuustilille osuuden omistajaksi, jollei omistajan arvo-osuustilille kirjatuista merkinnöistä muuta johdu.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos osuuskunnan osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä johtuu osuuskunnan purkautumisesta tai sulautumisesta.

18 §

Optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlasku arvo-osuusjärjestelmässä

Osuuskunnan hallitus voi päättää, että optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjalaina laskeaan liikkeeseen arvo-osuusjärjestelmässä. Tuolloin arvo-osuusrekisterin kirjaukset korvaavat 11 ja 12 luvussa säädettyt optio-oikeutta ja vaihtovelkakirjaa koskevat toimet. Arvopaperikeskuksessa pidetään optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjojen haltijoista luetteloa, johon sovelletaan soveltuvien osin, mitä 8 ja 9 §:ssä säädetään.

19 §

Jaottomat oikeudet

Päätettäessä laskea arvo-osuusjärjestelmässä liikkeeseen osuuksia, optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjoja voidaan lisäksi päättää, että niitä koskevia oikeuksia kirjataan oikeudenhaltijan arvo-osuustilille se enimmäismäärä, joka on jaollinen oikeuden käyttämiseen tarvittavalla määrällä, ja että osuuskunta myy loput oikeudet niihin oikeutettujen lukuun 5 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Oike-

uksista saatu rahavastike on maksettava siihen oikeutetuille heidän lukuunsa myytyjen oikeuksien suhteessa viimeistään tarjousajan päättymistä seuraavan varojen jaon yhteydessä.

Osuuskunnan kokous voi rahastokorotusta koskevassa päätöksessä määrätä, että korotukseen varatun ajan päätyttyä uusia osuuksia kirjataan arvo-osuustilille määrä, johon oikeudet oikeuttavat.

20 §

Maksamalla tehty tarjous ja vastaus

Päätettäessä laskea arvo-osuusjärjestelmässä liikkeeseen osuuksia, optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjoja voidaan lisäksi päättää, että ne tai osa niistä voidaan tarjoutua ottamaan maksamalla ne päätöksessä mainitulla tavalla ja että hallitus hyväksyy kaikki tarjousehtojen mukaiset, maksamalla tehdyt tarjoukset tai vastaukset. Maksamalla tehdyt tarjoukset tai vastaukset on voitava hyväksyä sääntöjä muuttamatta. Jäljennökset korotuspäätöksestä, säännöistä ja osuuskunnan kokouksen valtuutuspäätöksestä sekä 4 luvun 15 §:ssä tarkoitetuista asiakirjoista on pidettävä nähtävänä myös arvopaperikeskuksessa sekä lähetettävä osuuden omistajalle, joka sitä pyytää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 924

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 26 d §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä 17 päivänä toukokuuta 1991 annetun lain (826/1991) 26 d §, sellaisena kuin se on laissa 52/1999, seuraavasti:

26 d §

Rahasto-osuudet ja osuuskunnan osuudet

Rahastoyhtiön on valtioneuvoston asetuksella säädettävään ajankohtaan mennessä liitettävä hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuudet arvo-osuusjärjestelmään, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä tältä poikkeusta. Sama koskee sellaisen osuus-

kunnan velvollisuutta siirtää osuutensa arvo-osuusjärjestelmään, jonka osuus, lisäosuus tai sijoitusosuus on otettu arvopaperimarkkina-laissa tarkoitetun julkisen kaupankäynnin kohteeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 925

L a k i

arvo-osuustileistä annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuustileistä 17 päivänä toukokuuta 1991 annetun lain (827/1991) 29 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 53/1999, seuraavasti:

29 §

Jos liikkeeseenlaskija on maksanut arvo-osuuteen perustuvan suorituksen sille, jolla arvo-osuustilin tai arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun luettelon tietojen mukaan oli eräpäivänä taikka yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai sijoitusrahaston sääntöjen mukaan määrättyä täsmäytyspäivänä oikeus ottaa vastaan suo-

ritus, mutta sitten käy ilmi, ettei hänellä ollutkaan oikeutta ottaa vastaan suoritusta, suoritus on kuitenkin pätevä, paitsi jos liikkeeseenlaskija tiesi tai hänen piti tietää maksun joutuvan väärälle henkilölle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 926

L a k i

kaupparekisterilain 18 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 18 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1490/2001, seuraavasti:

18 a §

Rekisteriviranomainen käsittelee osuuskunnan osuuksien arvo-osuusjärjestelmään liittämistä, osuuskunnan vararahaston, ylikurssirahaston ja sijoitusosuuspääoman alentamista, osuuskuntien sulautumista, osuus-

kunnan jakautumista ja yhteisömuodon muuttamista sekä osuuskunnan selvitystilaa koskevat asiat siten kuin osuuskuntalaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 927

L a k i**isyyslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun isyyslain (700/1975) 20—22 §, 34 §:n 3 momentti sekä 45 ja 46 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 § osaksi laeissa 351/1980 ja 367/1983, 22 § osaksi mainitussa laissa 351/1980 ja 34 §:n 3 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

20 §

Tunnustamisen voimaansaattaminen

Kun mies on tunnustanut isyytensä, tulee sen lastenvalvojan, jolle isyyden selvittäminen 6 §:n 2 momentin mukaan kuuluu, viipymättä lähettää tunnustamista koskevat asiakirjat ja isyyden selvittämisestä laadittu pöytäkirja lastenvalvojan toimialueen maistraatille hyväksyttäväksi.

Tunnustamisen hyväksymistä koskevan asian ratkaisee maistraatti. Tunnustaminen on hyväksyttävä, jos:

- 1) tunnustaminen on tapahtunut 15—19 §:ssä säädetyin tavoin;
- 2) eikä ole aihetta olettaa, että isyytensä tunnustanut mies ei ole lapsen isä.

Isyys on tunnustamisella vahvistettu, kun mies on 15 §:n 1 ja 3 momentissa säädetyin tavoin tunnustanut isyytensä ja maistraatti on hyväksynyt tunnustamisen.

21 §

Puutteellisuuksien korjaaminen

Jos tunnustaminen ei ole tapahtunut 15—19 §:ssä säädetyin tavoin tai jos isyyttä koskevat selvitykset ovat puutteelliset, tulee maistraatin tarvittaessa kehottaa lastenvalvojaa huolehtimaan virheiden tai puutteiden korjaamisesta, isyyden selvittämisestä laadittu pöytäkirjan täydentämisestä tai lisäselvitysten hankkimisesta.

22 §

Kanneoikeus

Lapsella on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta.

Miehellä on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta, jos maistraatti ei ole hyväksynyt tunnustamista 20 §:n 2 momentin 2 kohdassa mainitusta syystä. Kanne on

nostettava vuoden kuluessa siitä päivästä, jona mies on saanut tiedon maistraatin päätöksestä. Miehellä ei kuitenkaan ole oikeutta ajaa kannetta, jos tunnustaminen koskee 2 §:ssä tarkoitettua lasta.

34 §

Isyyden kumoamisen perusteet

Aviomiehen isyys on kumottu, kun toinen kuin aviomies on 15 §:n 1 momentissa säädetyin tavoin tunnustanut isyytensä ja maistraatti on hyväksynyt tunnustamisen.

45 §

Muutoksenhaun rajoitukset

Tunnustamisen hyväksymistä koskevassa

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

asiassa annettuun maistraatin päätökseen ei saa hakea muutosta.

46 §

Käsittelyn kiireellisyys

Isyyden vahvistamista tai kumoamista koskevat asiat on kaikissa oikeusasteissa käsiteltävä kiireellisinä. Sama koskee isyyden tunnustamisen hyväksymistä koskevien asioiden käsittelyä maistraatissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 928

L a k i**lahjanlupauslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä heinäkuuta 1947 annetun lahjanlupauslain (625/1947) 6 §, sellaisena
kuin se on laissa 766/1991, sekä
lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 §

Jos joku lahjoittaa irtainta omaisuutta puolisolleen, suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa olevalle sukulaiselleen tai tämän puolisolle taikka sellaiselle muulle erityisen läheiselle henkilölle, jonka kanssa hän asuu yhteisessä taloudessa, on lahjoituksesta ilmoitettava kirjallisesti maistraatille, jotta lahjansaaja voisi saada suojaa lahjan antajan velkojien takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi lahjanantaja ja -saaja, lahjan kohde sekä antamisajankohta. Edellä sanottu ei kuitenkaan koske sellaisia tavanmukaisia lahjoja, jotka eivät ole epäsuhteessa antajan taloudelliseen asemaan.

Maistraatin on viivytyksettä lähetettävä lahjoituksista tehdyt ilmoitukset oikeusrekisterikeskukselle, joka tallettaa rekisteriin ilmoituksessa 1 momentin nojalla yksilöivät tiedot sekä tiedon ilmoituksen vastaanottamispäivästä ja maistraatista.

Oikeusrekisterikeskus julkaisee rekisteröidystä lahjoituksesta kuulutuksen. Tarkem-

pia säännöksiä kuuluttamisessa noudatettava menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

6 a §

Edellä 6 §:ssä tarkoitetun rekisterin pitämisen tarkoituksena on saattaa läheisten välisiä lahjoituksia koskevat tiedot julkisiksi.

Oikeusrekisterikeskus voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilö-tietolaissa (523/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 929

L a k i**avioliittolain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/1929) 35 §:n 4 momentti, 43—45 ja 105 § sekä 127 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 43 § laeissa 308/1986 ja 391/1994, 44 § mainitussa laissa 308/1986 ja laissa 765/1991, 45 § mainituissa laeissa 765/1991 ja 391/1994 sekä 127 §:n 3 momentti laissa 1226/2001, sekä *lisätään* 104 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 765/1991, uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 105 a § seuraavasti:

35 §

— — — — —
 Jos puolison omaisuus on luovutettu konkurssiin, toinen puoliso voi poistaa kummankin puolison avio-oikeuden ilmoittamalla siitä kirjallisesti maistraatille vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta. Maistraatin on rekisteröitävä ilmoitus avio-oikeuden poistamisesta.

43 §

Avioehtosopimus on jätettävä maistraattiin rekisteröitäväksi.

Maistraatin on rekisteröitävä avioehtosopimus, jollei 44 §:n 2 momentista muuta johdu.

Avioehtosopimuksessa ilmoitettuun irtaimen omaisuuden lahjoitukseen sovelletaan lisäksi, mitä lahjanlupauslain (625/1947) 6 §:ssä tarkoitettujen lahjoitusten rekisteröimisestä ja kuuluttamisesta erikseen säädetään.

44 §

Avioehtosopimus tulee voimaan, kun se on rekisteröity.

Avioehtosopimus ei kuitenkaan tule voi-

maan, jos se on jätetty maistraattiin avioliiton purkauduttua tai sen jälkeen, kun avioeroa koskeva asia on tullut vireille.

45 §

Jos puoliso lahjoittaa toiselle puolisolle irtainta omaisuutta, lahjoituksesta on ilmoitettava maistraattiin siten kuin lahjanlupauslain 6 §:ssä säädetään, jotta lahjansaaja voisi saada suojaa lahjanantajan velkojien takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske lahjaa, jonka kohde ja antamisajankohta on yksilöity 43 §:n nojalla rekisteröitäväksi jätetyssä avioehtosopimuksessa.

Puolisoiden välisen lahjan takaisinsaannista säädetään takaisinsaannista konkurssipesään annetussa laissa (758/1991) sekä ulosottolaissa.

104 §

— — — — —
 Jotta 1 momentissa tarkoitettussa osituksessa omaisuutta saanut puoliso tai tämän pe-

rilliset voisivat saada suojaa toisen puolison velkojien takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa, osituskirja on jätettävä maistraattiin rekisteröitäväksi.

105 §

Maistraatin on lähetettävä oikeusrekisterikeskukselle ilmoitus tämän lain nojalla rekisteröimistään asiakirjoista.

105 a §

Oikeusrekisterikeskus pitää avioehtoasioiden rekisteriä, johon talletetaan maistraatin lähettämästä ilmoituksesta saatavat tiedot sekä tieto ilmoituksen vastaanottamispäivästä ja maistraatista. Rekisteriin talletetaan lisäksi väestötietojärjestelmästä saatavat tiedot avioliiton purkautumisesta sekä puolison nimen muutoksesta. Rekisterin pitämisen tarkoituksena on saattaa tiedot julkisiksi. Jokaisella on oikeus saada todistus rekisterissä olevista tiedoista.

Oikeusrekisterikeskus voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilö-tietolaissa (523/1999) säädetään.

127 §

Suomen maistraatti voi rekisteröidä avioehtosopimuksen tai sopimuksen, jolla määrätään avioliiton varallisuussuhteisiin sovellettavasta laista, vaikka Suomen tuomioistuimella ei 1 momentin mukaan olisikaan kelpoisuutta tutkia aviopuolisoiden varallisuussuhteita koskevaa asiaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 930

L a k i

ulosottolain 3 luvun 36 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 3 luvun 36 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 764/1991, seuraavasti:

3 luku

Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

36 §

Ulosottovelkojan kanne omaisuuden luovutuksen tai muun oikeustoimen peräyttämistä 35 §:n nojalla on nostettava kuudessa kuukaudessa siitä, kun velkoja sai ulosottomieheltä tiedon siitä, ettei hänen saamisensa ole tullut ulosottoyrityksessä täysin suorituksi, taikka, jos on kysymys osituksesta,

josta osituskirjaa ei ollut annettu maistraattiin, siitä päivästä, jolloin osituskirja annetaan maistraattiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 931**Laki****takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takaisinsaannista konkurssipesään 26 päivänä huhtikuuta 1991 annetun lain (758/1991) 9 § seuraavasti:

9 §

Osituksen peräytyminen

Jos velallinen on luopunut oikeudestaan osituksessa avioliittolain 104 §:ssä tarkoitetulla tavalla, ositus peräytyy:

- 1) jos osituskirjaa ei ollut annettu maistraattiin ennen määräpäivää;
- 2) jos osituskirja on annettu maistraattiin myöhemmin kuin vuosi ennen määräpäivää; tai
- 3) jos osituskirja on annettu maistraattiin

tätä aikaisemmin mutta myöhemmin kuin kolme vuotta ennen määräpäivää eikä näytetä, ettei velallinen ositusta toimitettaessa ollut ylivelkainen eikä osituksen vuoksi tullut ylivelkaiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

HE 79/2002
LaVM 17/2002
EV 126/2002

N:o 923—931, 2 arkkia